UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

23 päivänä marraskuuta 2017 *

Kasvilajikkeet – Mitättömyysmenettely – Sokerijuurikaslajike M 02205 – Asetuksen (EY) N:o 2100/94 20 artiklan 1 kohdan a alakohta – Asetuksen N:o 2100/94 7 artikla – Ehdokaslajikkeen erotettavuus – Tekninen tutkimus – Menettely valituslautakunnassa – Velvollisuus analysoida huolellisesti ja puolueettomasti kaikki käsiteltävään asiaan liittyvät merkitykselliset seikat – Päätösten muuttamista koskeva toimivalta

Asiassa T-140/15,

Aurora Srl, kotipaikka Finale Emilia (Italia), edustajinaan aluksi asianajaja L.-B. Buchman, sittemmin asianajajat Buchman, R. Crespi ja M. Razou,

kantajana,

vastaan

yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO), asiamiehinään aluksi F. Mattina, sittemmin Mattina ja M. Ekvad ja lopuksi Mattina, Ekvad ja A. Weitz,

vastaajana,

jossa toisena osapuolena CPVO:n valituslautakunnassa käydyssä menettelyssä oli ja väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa on

SESVanderhave NV, kotipaikka Tirlemont (Belgia), edustajinaan aluksi asianajajat K. Neefs ja P. de Jong, sittemmin asianajaja de Jong,

ja jossa on kyse kanteesta, joka on nostettu CPVO:n valituslautakunnan 26.11.2014 tekemästä päätöksestä (asia A 010/2013), joka koskee Auroran ja SESVanderhavenin välistä mitättömyysmenettelyä,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. Gratsias sekä tuomarit A. Dittrich ja P. G. Xuereb (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies M. Marescaux,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 24.3.2015 jätetyn kannekirjelmän,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 29.7.2015 jätetyn CPVO:n vastineen,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 23.7.2015 jätetyn väliintulijan väliintulokirjelmän,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 14.10.2015 jätetyn vastauskirjelmän,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 18.12.2015 jätetyn CPVO:n vastauskirjelmän,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 17.12.2015 jätetyn väliintulijan vastauskirjelmän,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen asianosaisille 20.12.2016 esittämät kirjalliset kysymykset ja niiden unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 16.1.2017 jätetyt vastaukset näihin kysymyksiin,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen asianosaisille 22.3.2017 esittämät kirjalliset kysymykset ja niiden unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 18.4.2017 jätetyt vastaukset näihin kysymyksiin,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 20.6.2017 jätetyt CPVO:n ja väliintulijan esittämät huomautukset kantajan istunnossa esittämästä asiakirjasta,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen asianosaisille 14.6.2017 esittämät kirjalliset kysymykset ja niiden unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 29.6.2017 jätetyt vastaukset näihin kysymyksiin,

ottaen huomioon 1.6.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta ja riidanalainen päätös

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskeva menettely

1 Väliintulija SESVanderhave NV toimitti 29.11.2002 kasvinjalostajanoikeushakemuksen yhteisön kasvilajikevirastolle (CPVO) yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista 27.7.1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 (EYVL 1994, L 227, s. 1) nojalla. Kasvilajike, jolle suojaa haettiin, on lajike M 02205 eli sokerijuurikkaan lajike, joka kuuluu lajiin *Beta vulgaris L.* ssp. *Vulgaris* var. *altissima Döll.*

2 CPVO antoi Statens utsädeskontrollin (siementen tarkastus- ja varmennusvirasto, Ruotsi, jäljempänä tutkintavirasto) tehtäväksi ehdokaslajikkeen teknisen tutkimuksen suorittamisen asetuksen N:o 2100/94 55 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tutkintaviraston tehtävänä oli muun muassa tutkia, oliko ehdokaslajike asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla erottuva kaikista samanlaisista lajikkeista, jotka tunnettiin yleisesti yhteisön kasvinjalostajanoikeushakemuksen jättöpäivänä (jäljempänä vertailulajikkeet). Tältä osin sokerijuurikaslajikkeiden Dieck 3903 ja KW 043 katsottiin olevan eniten ehdokaslajikkeen kaltaisia lajikkeita.

3 Tutkintavirasto lähetti CPVO:lle 10.12.2004 lopullisen tutkimuskertomuksen, jonka liitteenä oli lajikekuvaus ja asiakirja, jonka otsikkona oli ”Ohjeita erotettavuuden määrittämiseksi” (jäljempänä erotettavuutta koskeva vertaileva selvitys). Selvitys sisälsi seuraavat osat:

Vertailulajikkeen nimitys	Vertailulajikkeen erottavat ominaispiirteet	Vertailulajikkeen luokittelutaso	Ehdokaslajikkeen luokittelutaso
Dieck 3903	Lehti: lehtilavan reunojen aaltoilevuus	6	4
	Lehti: poimuttuneisuus	6	5
KW 043	Lehti: vihreä (jäljempänä ”lehden väri”)	4	5
	Ituisuus: %-osuus yksi-ituisista siemenistä	2	2

4 Kyseisen kertomuksen perusteella CPVO myönsi 18.4.2005 väliintulijalle sen hakeman yhteisön kasvinjalostajanoikeuden lajiketta M 02205 varten, ja oikeus rekisteröitiin numerolla EU 15118. Tähän päätökseen liitettiin tutkintaviraston toimittamat asiakirjat, joihin kuuluivat lajikekuvaus ja erotettavuutta koskeva vertaileva selvitys.

5 Kantaja Aurora Srl ilmoitti 20.4.2012 CPVO:lle yhtäältä, että Italian tuomioistuimissa oli vireillä oikeudenkäynti – väliintulijan Aurora Srl:ää vastaan aloittama loukkausta koskeva menettely – ja toisaalta, että lajikkeen M 02205 rekisteröintitodistuksessa oli todettu ristiriita, nimittäin ominaispiirteisiin ”lehden väri” ja ”lehti: lehtilavan reunojen aaltoilevuus” liittyvät luokittelutasot, sellaisina kuin ne kirjattiin lajikekuvaukseen, eivät vastanneet erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä täsmennettyjä luokittelutasoja (tason 5 sijasta taso 4 ja tason 4 sijasta taso 5).

6 CPVO:n 23.4.2012 tekemän selvityspyynnön johdosta tutkintavirasto vahvisti, että erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä oli todellakin virhe. Tutkintaviraston mukaan kyseinen virhe ei kuitenkaan horjuttanut päätelmää, jonka mukaan ehdokaslajike oli erottuva, erityisesti siksi, että lajikekuvauksessa olevat tiedot olivat paikkansapitäviä.

7 CPVO toimitti kantajalle 4.5.2012 oikaistun version erotettavuutta koskevasta vertailevasta selvityksestä, jossa se totesi, että kyse oli todellisuudessa niitä tietoja koskevasta kirjoitusvirheestä, jotka olivat peräisin kyseisen lajikkeen virallisesta kuvauksesta.

8 Tämän johdosta kantaja ilmoitti CPVO:lle, että erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen oikaistusta versiosta oli löytynyt muita virheitä, nimittäin mainitun asiakirjan muutetussa versiossa ei ollut oikaistu ominaispiirteeseen ”lehden väri” liittyvää pistemäärää. Tämän osalta CPVO vahvisti 11.5.2012, että lajikkeen M 02205 kyseisen ominaispiirteen luokittelutaso oli 4, ei 5. Koska viimeksi mainitun korjauksen johdosta ominaispiirre ”lehden väri” ei ollut enää merkityksellinen ehdokaslajikkeen erottamiseksi lajikkeesta KW 043, sillä ne olivat nyt luokittelutasoltaan samanlaiset, kyseinen ominaispiirre poistettiin erotettavuutta koskevasta vertailevasta selvityksestä.

9 Tutkintaviraston ja CPVO:n välillä asiassa käydyn kirjeenvaihdon aikana CPVO esitti myös kysymyksiä, jotka liittyivät lajikkeiden M 02205 ja KW 043 ominaispiirteen ”ituisuus” samaan luokittelutasoon.

10 Kun tutkintavirasto lähetti CPVO:lle 27.4.2012 oikaistun version erotettavuutta koskevasta vertailevasta selvityksestä, se säilytti viittauksen ”ituisuuden” ominaispiirteeseen ja lisäsi sen luokittelutasoon prosentuaalisen eron eli 29 prosenttia ehdokaslajikkeelle ja 94 prosenttia vertailulajikkeelle KW 043.

11 Mainittujen peräkkäisten oikaisujen jälkeen erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen sanamuoto oli seuraava:

Vertailulajikkeen nimitys	Vertailulajikkeen erottavat ominaispiirteet	Vertailulajikkeen luokittelutaso	Ehdokaslajikkeen luokittelutaso
Dieck 3903	Lehti: lehtilavan reunojen aaltoilevuus	6	5
	Lehti: poimuttuneisuus	6	5
KW 043	Ituisuus: %-osuus yksi-ituisista siemenistä	2 (94 %)	2 (29 %)

Mitättömyysmenettely CPVO:ssa ensimmäisenä asteena

12 Kantaja jätti 28.8.2012 asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan nojalla hakemuksen väliintulijalle myönnetyn yhteisön kasvilajikeoikeuden mitättömäksi julistamiseksi sillä perusteella, että erotettavuutta koskevaan vertailevaan selvitykseen tehdyt peräkkäiset oikaisut osoittivat, ettei lajike M 02205 täyttänyt mainitun asetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua erotettavuuden edellytystä. Kantaja riitautti CPVO:lle tekemänsä valituksen perusteet esittävässä kirjelmässä aivan erityisesti sen seikan, että edellä mainittujen oikaisujen johdosta ainoa ero lajikkeiden M 02205 ja KW 043 välillä oli ituisuuden ominaispiirrettä koskevan luokittelutason prosentuaalinen ero eli 29 prosenttia lajikkeelle M 02205 ja 94 prosenttia vertailulajikkeelle KW 043. Kantajan mukaan tästä seuraa se, että mainitun ominaispiirteen valinta ehdokaslajikkeen erotettavuutta koskevan johtopäätöksen tekemiseksi oli epätarkoituksenmukaista, kun otetaan huomioon, että CPVO:n 15.11.2001 antaman lajia *Beta vulgaris L.* ssp. *Vulgaris* var. *altissima Döll* koskevan pöytäkirjan (jäljempänä 15.11.2001 annettu pöytäkirja), jota sovelletaan nyt käsiteltävään asiaan, liitteessä 1 olevien selitysten mukaan ehdokaslajikkeen erotettavuus voi perustua ituisuuden ominaispiirteeseen vain, jos ehdokaslajikkeen ja vertailulajikkeen pisteytyksen välillä on kahden pisteen ero – jota nyt käsiteltävässä asiassa ei kiistattomasti ole.

13 Koska kävi ilmi, että edellä mainittujen oikaisujen johdosta lajikkeiden M 02205 ja KW 043 välinen ero koski vain ituisuuden prosentuaalista eroa, CPVO otti 13.5.2013 yhteyttä tutkintavirastoon ja pyysi sitä vahvistamaan, oliko ituisuuden ominaispiirre ainoa mainittuja lajikkeita toisistaan erottava ominaispiirre vai oliko teknisessä tutkimuksessa havaittu myös muita tämäntyyppisiä ominaispiirteitä.

14 Tutkintavirasto toimitti 14.5.2013 erotettavuutta koskevasta vertailevasta selvityksestä päivitetyn version, joka sisälsi uusia ominaispiirteitä, joilla viraston mukaan voitiin perustella kyseessä olevien lajikkeiden välinen erotettavuus. Kyseinen versio oli seuraavanlainen:

Vertailulajikkeen nimitys	Vertailulajikkeen erottavat ominaispiirteet	Vertailulajikkeen luokittelutaso	Ehdokaslajikkeen luokittelutaso
Dieck 3903	Lehti: lehtilavan reunojen aaltoilevuus	6	5
	Lehti: poimuttuneisuus	6	5
KW 043	Ituisuus: prosenttia yksi-ituisista siemenistä	2 (94 %)	2 (29 %)
	Juuri: pituus	6	3
	Lehti: lehtilavan reunojen aaltoilevuus	4	5
	Lehti: kiilto	4	5
	Lehti: poimuttuneisuus	4	5

15 CPVO otti huomioon edellä esitetyt seikat ja vahvisti mitättömyysmenettelyn asianosaisille 16.5.2013, että lajike M 02205 oli asetuksen N:o 2100/94 7 artiklassa tarkoitetulla tavalla erottuva kaikista yleisesti tunnetuista lajikkeista. Lisäksi se täsmensi, että ilmennyt ominaispiirteiden muutos johtui siitä seikasta, että eri tutkintavirastojen toimintatavat vaihtelivat siltä osin, miten ne laativat erotettavuuskertomukset, ja myös siltä osin, miten ne valitsivat ne ominaispiirteet, joita ne pitivät merkityksellisinä ehdokaslajikkeen erotettavuuden perustelemiseksi. Lisäksi juuri näiden eri tutkintavirastojen toimintatapojen vaihtelevuuden perusteella CPVO oli perustellut ituisuuden ominaispiirteen valinnan. Koska kuitenkin kävi ilmi, ettei kyseisellä ominaispiirteellä voitu perustella erotettavuudesta tehtyä päätelmää, se otettiin lopulta pois lopullisessa erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä, sellaisena kuin se hyväksyttiin 9.9.2013, olleesta ominaispiirteiden luettelosta. Kyseisen selvityksen sanamuoto oli seuraava:

Vertailulajikkeen nimitys	Vertailulajikkeen erottavat ominaispiirteet	Vertailulajikkeen luokittelutaso	Ehdokaslajikkeen luokittelutaso
Dieck 3903	Lehti: lehtilavan reunojen aaltoilevuus	6	5
	Lehti: poimuttuneisuus	6	5
KW 043	Juuri: pituus	6	3
	Lehti: lehtilavan reunojen aaltoilevuus	4	5
	Lehti: kiilto	4	5
	Lehti: poimuttuneisuus	4	5

16 Erotettavuutta koskevaan vertailevaan selvitykseen tehtyjen eri muutosten johdosta kantaja esitti – CPVO:ssa pidetyssä käsittelyssä esittämissään suullisissa huomautuksissa – lisäperusteluja osoittaakseen, että sillä hetkellä, kun riidanalainen kasvinjalostajanoikeus myönnettiin, lajike M 02205 ei ollut erotettava vertailulajikkeesta KW 043.

17 Kantaja väitti muun muassa, että erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen toiseksi viimeisestä ja viimeisestä versiosta ilmeni, että niissä olevat luokittelupisteet eivät olleet peräisin vuosina 2003 ja 2004 tehtyjen viljelykokeiden tuloksista vaan ne oli otettu näiden lajikkeiden virallisesta kuvauksesta sellaisina kuin pisteet oli vahvistettu silloin, kun kyseisille lajikkeille oli myönnetty yhteisön kasvinjalostajanoikeus. Kantajan mukaan tällainen käytäntö ei ole hyväksyttävä ja lisäksi se on myös lainvastainen, sillä se on vastoin kaikkia asiaan sovellettavia sääntöjä – joiden mukaan ehdokaslajikkeen erotettavuus voi perustua vain ehdokaslajikkeen rekisteröintihakemusta seuraavina kahtena itsenäisenä kasvujaksona tehtävistä vertailevista viljelykokeista saatuihin tietoihin, jotka ovat suoraan vertailukelpoisia. Kantajan mielestä on vain yksi mahdollinen selitys siihen, että CPVO oli perustanut lajikkeen M 02205 erotettavuutta koskevan päätelmänsä vertailulajikkeiden KW 043 ja Dieck 3903 viralliseen kuvaukseen. Tämä selitys on kantajan mukaan se, että sen jälkeen, kun ominaispiirteet ”lehden väri” ja ”ituisuus” oli poistettu erotettavuutta koskevasta vertailevasta selvityksestä, millään muulla vuosina 2003 ja 2004 tehdyistä vertailevista viljelykokeista saadulla tiedolla ei voitu perustella ehdokaslajikkeen erotettavuutta.

18 Hälventääkseen kaikki asiaan liittyvät epäilykset kantaja pyysi 23.5.2013 CPVO:ta toimittamaan sille kaikki tutkintavirastosta peräisin olevat asiakirjat, jotka koskivat lajiketta M 02205. CPVO vastasi kantajan pyyntöön 5.6.2013 lähettämällään kirjeellä, mutta vastaus oli vain osittainen, sillä CPVO toimitti kantajalle ainoastaan luettelot – sellaisina kuin tutkintavirasto oli toimittanut ne CPVO:lle – niistä lajikkeista, jotka oli tutkittu vuosina 2003 ja 2004 suoritetussa teknisessä tutkimuksessa.

19 Kantaja esitti CPVO:lle useita muita lisätietopyyntöjä saadakseen mainittujen viljelykokeiden tulokset. Nämä pyynnöt eivät kuitenkaan menestyneet CPVO:n hallinnollisessa menettelyssä sen vuoksi, että tällaisten tietojen säilyttäminen kuuluu tutkintavirastolle. CPVO lähetti kyseisten viljelykokeiden tulokset kantajalle vasta 2.3.2015.

20 CPVO hylkäsi 23.9.2013 antamallaan päätöksellä NN 010 kantajan esittämän kasvinjalostajanoikeuksien mitätöintiä koskevan hakemuksen, jonka se oli tehnyt asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla, sillä perusteella, että lajike M 02205 oli selvästi erottuva vertailulajikkeista, erityisesti lajikkeesta KW 043. CPVO selitti, että silloin, kun lopullinen kertomus oli annettu, tutkintavirasto oli ollut tietoinen kaikista ehdokaslajikkeen ominaispiirteiden oikeista luokittelupisteistä ja että näin ollen erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä olleilla kirjoitusvirheillä ei ollut merkitystä kyseisen lajikkeen erotettavuudesta tehtyyn päätelmään. Tämän seikan on vahvistanut myös tutkintavirasto.

21 CPVO:n mukaan ehdokaslajike oli selvästi erottuva kaikista muista yleisesti tunnetuista sokerijuurikaslajikkeista useiden ominaispiirteiden ansiosta. Tästä CPVO muistutti aluksi, että 14.5.2013 päivätyssä erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen päivitetyssä versiossa vahvistettiin päätelmä, jonka mukaan lajike M 02205 erottui vertailulajikkeesta KW 043 neljän muun ominaispiirteen perusteella. Seuraavaksi se huomautti, että se seikka, että ominaispiirre ”ituisuus” oli aluksi mainittu erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä siitä huolimatta, ettei se ollut merkityksellinen ehdokaslajikkeen erotettavuuden määrittämiseksi, oli valitettava, mutta sillä ei ollut vaikutusta lopulliseen päätelmään. Näin on etenkin siksi, että tutkintavirastot antavat erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen vapaaehtoisesti, ainoastaan tiedotustarkoituksessa. Lopuksi CPVO täsmensi, että silloin kun se havaitsi, ettei ominaispiirre ”ituisuus” ollut merkityksellinen ominaispiirre, joka olisi pitänyt mainita kertomuksessa, se pyysi tutkintavirastoa valitsemaan toisen vertailevissa viljelykokeissa havaitun ominaispiirteen – ei ”ylimääräisiä” tai ”uusia” ominaispiirteitä, kuten kantaja väittää –, joka mahdollistaisi ehdokaslajikkeen erotettavuuden kuvailun asianmukaisesti.

22 Edellä esitetyn perusteella CPVO ei mitätöinyt riidanalaista yhteisön kasvinjalostajanoikeutta.

Menettely CPVO:n valituslautakunnassa

23 Kantaja valitti 4.10.2013 CPVO:n valituslautakuntaan asetuksen N:o 2100/94 67–72 artiklan nojalla päätöksestä, jolla evättiin sen tekemä hakemus kasvinjalostajanoikeuden mitätöimiseksi.

24 Valituksen perustelut sisältävässä kirjelmässään kantaja muun muassa ilmoitti epäilevänsä vertailulajikkeeseen KW043 liittyvien tietojen, sellaisina kuin ne oli sisällytetty erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen toiseksi viimeiseen ja viimeiseen versioon, alkuperää.

25 Kantaja toisti CPVO:ssa ensimmäisessä asteessa esittämänsä väitteen, jonka mukaan lajikkeen M 02205 erotettavuutta suhteessa vertailulajikkeisiin KW 043 ja Dieck 3903 ei vahvistettu vertailevista viljelykokeista saatujen tietojen perusteella vaan mitä luultavimmin vertailulajikkeiden sertifikaateissa olevien niiden pisteiden perusteella, jotka oli saatu eri aikoina tehdyistä vertailevista viljelykokeista – eli lajikkeesta K 043 vuosina 2001 ja 2002 ja lajikkeesta Dieck 3903 vuosina 2002 ja 2003. Tästä kantaja täsmensi, että ne luokittelupisteet, jotka lajikkeelle KW 043 oli annettu erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä, olivat samoja kuin ne, jotka oli mainittu kyseisen lajikkeen virallisessa kuvauksessa. Tutkintaelinten keskuudessa on riidatonta, että koska ulkoiset tekijät vaikuttavat huomattavasti sokerijuurikkaan erityisten ominaispiirteiden luokittelupisteisiin, todennäköisyys saada samat luokittelupisteet eri vuosina tehdyistä vertailevista viljelykokeista on äärimmäisen pieni.

Riidanalainen päätös

26 CPVO:n valituslautakunta hylkäsi 26.11.2014 antamallaan päätöksellä A 010/2013 (jäljempänä riidanalainen päätös) kantajan valituksen perusteettomana; se katsoi muun muassa, että kantaja oli yliarvioinut erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen merkityksen, vaikka todellisuudessa kyseinen asiakirja sisältää ainoastaan vertailevista viljelykokeista saatuja täydentäviä tietoja. Näin ollen se seikka, että mainittua asiakirjaa oikaistiin kolmesti, ei tehnyt riidanalaisesta kasvinjalostajanoikeudesta mitätöntä.

27 Vertailevien viljelykokeiden osalta valituslautakunta katsoi, että kantaja tyytyi väittämään, ettei yhtään suoraa vertailua ehdokaslajikkeen ja vertailulajikkeiden välillä ollut tehty. Luokiteltuaan tällaisen lajikkeiden suoran vertailun ”perussäännöksi” tällaisten kokeiden yhteydessä valituslautakunta katsoi, että tällainen vertailu oli tehty nyt käsiteltävässä tapauksessa, kuten tutkintaviraston asiantuntija C. oli vahvistanut valituslautakunnan käsittelyssä.

28 Valituslautakunta täsmensi lisäksi, että erotettavuutta koskevaan vertailevaan selvitykseen sisällytetyt tiedot voivat olla peräisin vain vertailevista viljelykokeista, joita oli tehty ehdokaslajikkeella ja niillä lajikkeilla, joiden katsottiin olevan ominaispiirteiltään lähimpänä ehdokaslajiketta. Ensiksi valituslautakunta selitti tästä, että ominaispiirteiden kuvausta koskevien ympäristövaikutusten vuoksi ehdokaslajikkeita ei voitu verrata aiemmin dokumentoituihin ja kerättyihin tuloksiin. Perussäännön mukaan nimittäin vertailevien viljelykokeiden osalta ehdokaslajikkeen suora vertailu vertailulajikkeisiin on yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämisen ennakkoehto. Seuraavaksi valituslautakunta totesi, että tutkintaviraston tutkija oli vahvistanut valituslautakunnan käsittelyssä, että nyt käsiteltävässä tapauksessa oli suoritettu tällainen elävästä luonnosta saatujen materiaalien välinen suora vertailu. Lopuksi valituslautakunta totesi, että CPVO ja tutkintavirasto olivat noudattaneet oikeaa tutkintamenettelyä, sellaisena kuin siitä määrätään 15.11.2001 annetussa pöytäkirjassa.

29 Valituslautakunta totesi kantajan väitteestä, jossa se moitti CPVO:ta siitä, ettei se ollut toimittanut kantajalle vuosina 2003 ja 2004 suoritetuista vertailevista viljelykokeista saatuja tuloksia huolimatta lukuisista pyynnöistä saada tutustua niihin, että tällaisten tietojen säilyttäminen kuuluu tutkintavirastolle. Näin ollen valituslautakunta totesi, ettei tuloksia koskevan tutustumisoikeuden epäämisessä ollut mitään epäselvää ja että kyse oli mitä todennäköisimmin CPVO:n ja tutkintaviraston välisestä väärinkäsityksestä.

Asianosaisten vaatimukset

30 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– muuttaa mainittua päätöstä siten, että se toteaa numerolla EU 15118 rekisteröidyn yhteisön kasvinjalostajanoikeuden mitättömäksi

– velvoittaa CPVO:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut väliintulijan oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.

31 CPVO vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut tai

– toissijaisesti, jos valituslautakunnan päätöksestä nostettu kanne hyväksytään, määrää, että CPVO vastaa vain omista oikeudenkäyntikuluistaan, unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 190 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

32 Väliintulija vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen kokonaisuudessaan ja

– velvoittaa kantajan korvaamaan väliintulijan oikeudenkäyntikulut tai

– toissijaisesti hylkää riidanalaista päätöstä koskevan muutosvaatimuksen, palauttaa asian valituslautakunnan käsiteltäväksi ja velvoittaa CPVO:n korvaamaan väliintulijan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Tutkittavaksi ottaminen

33 Unionin yleiselle tuomioistuimelle toimittamissaan väliintulokirjelmässä ja vastauskirjelmässä väliintulija väittää ensiksi, ettei kannetta voida ottaa tutkittavaksi, koska kantajan esittämät kanneperusteet eivät perustu asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan 1 kohdan a alakohtaan, joka on ainoa sovellettava oikeusperusta yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien toteamiseksi mitättömiksi.

34 Seuraavaksi väliintulija katsoo, ettei liitteitä 15–18, jotka esitettiin ensimmäisen kerran kantajan vastauskirjelmässä, voida ottaa tutkittaviksi, koska kantaja ei ole esittänyt perusteita, joilla voitaisiin perustella kyseisten liitteiden esittämisessä esiintynyt viive.

35 Lopuksi väliintulija väittää, ettei kantaja ole esittänyt vastauskirjelmäänsä selkeästi ja täsmällisesti vaan oikeuskäytännössä esitettyjen edellytysten vastaisesti. Väliintulija väittää erityisesti, ettei kantaja ole esittänyt perusteitaan loogisesti ja järjestelmällisesti, vaan perusteet ovat keskenään risteäviä ja päällekkäisiä sillä tavalla, ettei väliintulija pysty määrittämään varmuudella niiden väitteiden ydintä, jotka kantaja pyrkii esittämään. Väliintulija jättää näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen tehtäväksi arvioida, voidaanko kantajan vastauskirjelmä ottaa tutkittavaksi edellä esitettyjen puutteiden johdosta.

36 Väliintulija on kiistänyt unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 20.6.2017 jättämissään kirjallisissa huomautuksissa, jotka koskevat kantajan unionin yleiselle tuomioistuimelle sen istunnossa jättämää asiakirjaa, kantajan tässä yhteydessä esittämän lisänäytön hyväksyttävyyden sen perusteella, että lisänäyttöä ei ollut esitetty valituslautakunnalle.

37 Kantaja kiistää väliintulijan esittämät väitteet.

38 Ensiksi kantaja toteaa väliintulijan esittämästä väitteestä, joka koskee sitä, ettei kantaja ole nimenomaisesti vedonnut asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan 1 kohdan a alakohtaan, että aluksi on huomattava, ettei asianosaisen tarvitse vedota nimenomaisesti niihin säännöksiin, joihin se perustaa esittämänsä kanneperusteet. On riittävää, että kannekirjelmässä esitetään riittävän selvästi kyseisen asianosaisen vaatimuksen kohde sekä pääasialliset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin vaatimus perustuu (ks. tuomio 15.1.2013, Gigabyte Technology v. SMHV – Haskins (Gigabyte), T-451/11, ei julkaistu, EU:T:2013:13, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tätä oikeuskäytäntöä voidaan soveltaa soveltuvin osin silloin, kun säännösten, joihin kanneperusteet perustuvat, yksilöinnissä on virhe (ks. tuomio 15.1.2013, Gigabyte Technology v. SMHV – Haskins (Gigabyte), T-451/11, ei julkaistu, EU:T:2013:13, 27–30 kohta).

39 Joka tapauksessa on huomattava, ettei kantaja tehnyt virhettä, kun se nosti kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan sijasta SEUT 263 artiklan ja mainitun asetuksen 73 artiklan nojalla. Asetuksen N:o 2100/94 20 ja 73 artiklan sanamuodosta nimittäin ilmenee, että 20 artiklassa säädetään tapauksista, joissa CPVO:n on julistettava yhteisön kasvinjalostajanoikeudet mitättömiksi, ja tämän julistamisen seurauksista, kun taas 73 artiklaa sovelletaan valituslautakuntien päätöksistä unionin tuomioistuimissa nostettuihin kumoamiskanteisiin. Kantaja on näin ollen tukeutunut nyt käsiteltävässä kanteessa perustellusti mainitun asetuksen 73 artiklaan. Tämän johdosta väliintulijan väite, joka koskee sitä, ettei kannetta voida ottaa tutkittavaksi, koska siinä ei viitata nimenomaisesti asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan 1 kohdan a alakohtaan, on hylättävä.

40 Toiseksi väliintulijan väite, joka koskee sitä, että kantajan vastauskirjelmä on epäselvä ja epätäsmällinen, on hylättävä. Kantajan vastauskirjelmässään esittämät perustelut nimittäin ovat riittävän selviä ja ymmärrettäviä, mikä saa tukea lisäksi siitä seikasta, että CPVO esitti näistä perusteluista yksityiskohtaisen tiivistelmän mainitsematta kertaakaan mahdollisista ymmärrettävyysongelmista.

41 Unionin yleinen tuomioistuin tarkastelee myöhemmin sitä, onko tarpeen lausua väliintulijan väitteistä, jotka koskevat sitä, ettei voida ottaa tutkittaviksi kantajan liitteitä 15–18, jotka se esitti ensimmäisen kerran vastauskirjelmässään, eikä lisänäyttöä, jonka kantaja esitti unionin yleisen tuomioistuimen istunnossa.

Asiakysymys

Kantajan ensimmäinen vaatimus, jolla pyritään kumoamaan riidanalainen päätös

42 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi kolmeen kanneperusteeseen. Aluksi kantaja väittää pääpiirteissään, että valituslautakunta katsoi virheellisesti, että lajike M 02205 oli erottuva vertailulajikkeesta KW 043. Kantajan mukaan riidanalainen päätös tehtiin asetuksen N:o 2100/94 6 ja 7 artiklan vastaisesti, sillä perusteella, ettei se keskeinen edellytys, jonka mukaan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksilla suojattavan kasvilajikkeen on oltava erottuva vertailulajikkeista, ollut täyttynyt nyt käsiteltävässä tapauksessa. Toiseksi kantajan mukaan valituslautakunta loukkasi oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita katsomalla, että CPVO voi muuttaa takautuvasti niitä ominaispiirteitä, joilla yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntäminen perusteltiin. Tämän osalta kantaja vetoaa lisäksi oikeudelliseen virheeseen, jonka valituslautakunta sen mukaan teki tulkitessaan asetuksen N:o 2100/94 87 artiklan 4 kohtaa.

43 Kolmanneksi kantaja väittää kolmannessa kanneperusteessaan pääpiirteissään, että riidanalaisessa päätöksessä loukataan avoimuusperiaatetta ja oikeutta saada tutustua asiakirjoihin. Kantaja esittää tämän osalta kolme väitettä.

44 Ensiksi kantaja väittää erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen toiseksi viimeisen ja viimeisen version valossa, että nyt käsiteltävässä asiassa on loukattu velvollisuutta perustaa ehdokaslajikkeen ja vertailulajikkeiden välinen vertailu vertailevista viljelykokeista saatuihin tietoihin.

45 Toiseksi kantaja väittää, ettei tutkintamenettelyä suoritettu avoimesti, koska CPVO ei hallinnollisen menettelyn aikana – useista pyynnöistä huolimatta – toimittanut kantajalle asiakirjoja, jotka koskivat tutkintaviraston vuosina 2003 ja 2004 suorittamien vertailevien viljelykokeiden tuloksia, joiden perusteella oli mahdollista varmistaa, että edellä 44 kohdassa tarkoitettua velvollisuutta oli noudatettu. Samoista syistä kantaja väittää, että oikeutta saada tutustua asiakirjoihin on loukattu.

46 Kolmanneksi kantaja väittää pääpiirteissään, ettei valituslautakunta – huolimatta kantajan esittämästä näytöstä, joka koski tutkintaviraston tekemiä virheitä – suorittanut tarvittavia tarkastuksia vaan tyytyi C:n esittämiin suullisiin lausumiin, joiden nojalla vertailevat viljelykokeet suoritettiin vuosina 2003 ja 2004. Näin menetellessään valituslautakunta ei ottanut huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 1 kohdasta ilmenevää puolueettomuuden vaatimusta.

47 Ensiksi on tutkittava kantajan kolmas kanneperuste ja erityisesti sen tueksi esitetyt ensimmäinen ja kolmas väite.

48 Kuten edellä 44 kohdassa on todettu, kantaja on ensimmäisessä väitteessään vedonnut muun muassa siihen, että erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen toiseksi viimeisessä ja viimeisessä versiossa todettiin, että lajikkeen M 02205 erotettavuus perustui osittain vuosina 2003 ja 2004 suoritettujen vertailevien viljelykokeiden ulkopuolelta kerättyihin tietoihin – vastoin sovellettavia sääntöjä, joiden mukaan ehdokaslajikkeen ja vertailulajikkeiden välillä suoritettava vertailu voi perustua vain vertailevista viljelykokeista saatuihin tietoihin.

49 Tarkemmin sanoen kantaja esittää vertailulajikkeen KW 043 osalta epäilyksensä, jotka koskevat erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen viimeisiin versioihin sisällytettyjen ominaispiirteiden alkuperää. Tästä kantaja väittää, että näissä viimeisissä versioissa olevien luokittelupisteiden huolellinen tarkastelu osoittaa, että kyseiset luokittelupisteet ovat samanlaisia kuin tiedot, jotka sisällytettiin vuosina 2000 ja 2001 tehtyjen vertailevien viljelykokeiden jälkeen lajikkeen KW 043 viralliseen kuvaukseen, sellaisena kuin se on vahvistettu vuonna 2002. Tällainen yhteensattuma on erittäin epätodennäköinen, kun otetaan huomioon vaikutus, joka vuodenajoilla voi olla fenotyyppiin.

50 Kantaja päättelee tämän perusteella, että erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen toiseksi viimeisestä ja viimeisestä versiosta ilmenevät tiedot vertailulajikkeesta KW 043 eivät olleet peräisin vertailevista viljelykokeista, vaan ne oli otettu kyseisen vertailulajikkeen virallisesta kuvauksesta, sellaisena kuin se oli vahvistettu sillä hetkellä, jolloin yhteisön kasvinjalostajanoikeus myönnettiin kyseiselle lajikkeelle.

51 Kantaja ei kiistä sitä, että vertailevat viljelykokeet suoritettiin vuosina 2003 ja 2004. Sen sijaan kolmannessa väitteessään kantaja moittii CPVO:ta muun muassa siitä, että huolimatta kantajan esittämästä näytöstä valituslautakunta tyytyi tutkintaviraston asiantuntija C:n esittämiin suullisiin lausumiin tutkimatta millään tavoin virheitä, joita tutkintaviraston väitettiin tehneen.

52 CPVO kiistää kantajan väitteet. Ensiksi se toteaa pääasiallisesti, että kantajan mukaan tutkintavirasto ei ole vertaillut ehdokaslajiketta suoraan vertailulajikkeisiin. Tästä CPVO täsmentää, että toisin kuin kantaja väittää, tutkintaviraston asiantuntija, joka oli suorittanut teknisen tutkimuksen nyt käsiteltävässä tapauksessa, vahvisti valituslautakunnan käsittelyssä yhtäältä, että lajikkeen M 02205 tutkimus suoritettiin 15.11.2001 annetun pöytäkirjan mukaisesti, ja toisaalta, että ehdokaslajiketta oli vertailtu kaikkiin vertailulajikkeisiin viljelykokeiden kahdella peräkkäisellä kierroksella.

53 CPVO huomauttaa lisäksi, ettei valituslautakunnalla ollut mitään syytä epäillä C:n valituslautakunnan käsittelyssä esittämien, teknisen tutkimuksen suorittamista koskeneiden lausumien luotettavuutta eikä erityisesti hänen antamaansa vahvistusta, jonka nojalla lajiketta M 02205 vertailtiin vertailevissa viljelykokeissa suoraan kaikkiin muihin yleisesti tunnettuihin sokerijuurikaslajikkeisiin.

54 Väliintulija puolestaan väittää pääpiirteissään, että kantaja väitti näyttöä esittämättä, että erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen viimeisessä versiossa olevat lajiketta KW 043 koskevat tiedot eivät olleet peräisin vuosina 2003 ja 2004 suoritetuista vertailevista viljelykokeista. 21.5.2015 annetusta tuomiosta Schräder v. CPVO (C-546/12 P, EU:C:2015:332, 57 kohta) käy ilmi, että kasvinjalostajanoikeuksien mitättömäksi julistamista vaativan on esitettävä olennaiset todisteet ja

tosiseikat, jotka ovat omiaan luomaan vakavia epäilyjä siitä, onko riidanalaiset unionin kasvinjalostajanoikeudet myönnetty lainmukaisesti. Kantaja ei näin ollen ole esittänyt näyttöä, joka sen olisi tullut esittää.

55 Tästä on ensiksi muistutettava, että asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan CPVO julistaa yhteisön kasvinjalostajanoikeudet mitättömiksi, jos todetaan, että 7 tai 10 artiklassa esitettyjä edellytyksiä ei ollut täytetty yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämishetkellä. Lisäksi saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan ”lajike katsotaan erotettavaksi, jos se erottuu selvästi tietyn genotyypin tai genotyyppiyhdistelmän ominaispiirteiden kuvauksen perusteella kaikista muista lajikkeista, jotka tunnetaan yleisesti 51 artiklan mukaisesti vahvistettuna hakemuksen jättöpäivänä”.

56 Lisäksi on muistutettava, että unionin tuomioistuin on täsmentänyt tältä osin, että edellytykset, jotka liittyvät erityisesti erotettavuuteen, ovat kyseisen asetuksen 6 artiklan nojalla yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen ehdottomia edellytyksiä. Näin ollen silloin, kun nämä edellytykset eivät täyty, myönnetyt yhteisön kasvinjalostajanoikeudet ovat lainvastaisia, ja on yleisen edun mukaista, että ne julistetaan mitättömiksi (tuomio 21.5.2015, Schräder v. CPVO, C-546/12 P, EU:C:2015:332, 52 kohta).

57 Unionin tuomioistuin on lisäksi todennut, että CPVO:lla on laaja harkintavalta siltä osin kuin kyse on asetuksen N:o 2100/94 20 artiklassa tarkoitetusta kasvinjalostajanoikeuksien mitättömäksi julistamisesta. Ainoastaan vakavat epäilyt siitä, täyttyivätkö kyseisen asetuksen 7 tai 10 artiklassa vahvistetut edellytykset tämän asetuksen 54 ja 55 artiklassa säädettyjen tutkinnan ja tutkimuksen tekohetkellä, voivat siis oikeuttaa suojatun lajikkeen tutkimisen uudelleen mitättömyysmenettelyssä asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan perusteella (ks. vastaavasti tuomio 21.5.2015, Schräder v. CPVO, C-546/12 P, EU:C:2015:332, 56 kohta).

58 Tässä asiayhteydessä kolmannen, joka vaatii kasvinjalostajanoikeuksien mitättömäksi julistamista, on esitettävä olennaiset todisteet ja tosiseikat, jotka ovat omiaan luomaan vakavia epäilyjä siitä, ovatko kyseisen asetuksen 54 ja 55 artiklassa säädettyjen tutkinnan ja tutkimuksen jälkeen myönnetyt kasvinjalostajanoikeudet lainmukaisia (tuomio 21.5.2015, Schräder v. CPVO, C-546/12 P, EU:C:2015:332, 57 kohta).

59 Kantajan oli siten esitettävä mitättömyysvaatimuksensa tueksi olennaiset todisteet tai tosiseikat, jotka voivat herättää valituslautakunnassa vakavia epäilyjä nyt käsiteltävässä asiassa myönnettyjen kasvinjalostajanoikeuksien lainmukaisuudesta.

60 Näin ollen on tutkittava, ovatko kantajan tämän osalta valituslautakunnassa esittämät seikat riittäviä herättämään vakavia epäilyjä valituslautakunnassa ja oikeuttivatko ne näin ollen lajikkeen M 02205 uudelleen tutkimisen mitättömyysmenettelyssä asetuksen N:o 2100/94 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan perusteella.

61 Jotta tähän kysymykseen voidaan vastata, on ensin tarkistettava vaatimukset, jotka kyseessä oleva lainsäädäntö asettaa sille, että annetaan luokittelupisteitä, joihin kasvilajikkeen erotettavuudesta tai sen puuttumisesta tehtävien päätelmien on perustuttava. Sen jälkeen on tutkittava, olivatko kantajan tämän osalta esittämät perustelut omiaan herättämään vakavia epäilyjä valituslautakunnassa. Lopuksi on tutkittava, täyttikö valituslautakunta tällaisiin vakaviin epäilyihin liittyvät velvoitteensa asianmukaisesti.

62 Ensiksi kyseessä olevassa lainsäädännössä asetettujen edellytysten osalta on todettava, että asetuksen N:o 2100/94 56 artiklan 2 kohdan nojalla tekniset tutkimukset suoritetaan hallintoneuvoston muotoilemien pääperiaatteiden ja viraston antamien ohjeiden mukaisesti. Tältä osin on todettava, ettei laaja harkintavalta, joka CPVO:lla on tehtäviään hoitaessaan, voi sallia sitä, että se jättää noudattamatta teknisten tutkimusten suorittamiseen sovellettavat tekniset säännöt, sillä muutoin sen toiminta olisi ristiriidassa sille kuuluvien, hyvään hallintoon, huolellisuuteen ja puolueettomuuteen liittyvien velvoitteiden kanssa. Kaiken lisäksi se, että kyseiset säännöt ovat sitovia myös CPVO:lle, vahvistetaan

asetuksen N:o 2100/94 56 artiklan 2 kohdassa, jossa säädetään, että tekniset tutkimukset on suoritettava näiden sääntöjen mukaisesti (tuomio 8.6.2017, Schniga v. CPVO, C-625/15 P, EU:C:2017:435, 79 kohta).

63 Tästä on todettava ensiksi, että CPVO antoi 15.11.2001 edellä mainitun 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti pöytäkirjan, jossa se vahvisti sokerijuurikkaiden lajiin *Beta vulgaris L.* ssp. *Vulgaris* var. *altissima Döll* kuuluvien lajikkeiden teknisen tutkimuksen pääperiaatteet ja rekisteröinnin edellytykset. Kyseisen pöytäkirjan III 2 kohdan, jonka otsikkona on ”tutkittava aineisto” (material to be examined), ja III 5 kohdan, jonka otsikkona on ”koeasetelmat ja kasvatusolosuhteet” (trial designs and growing conditions), nojalla ehdokaslajikkeita ja vertailulajikkeita on verrattava suoraan viljelyssä, ja vertailu on tavallisesti suoritettava vähintään kahden itsenäisen kasvujakson aikana. Valituslautakunta on itsekin riidanalaisessa päätöksessä korostanut tämän vaatimuksen, joka sen mukaan on yhteisön kasvinjalostajansoikeuksien myöntämisen ennakkoehto, noudattamisen tärkeyttä (ks. edellä 28 kohta).

64 Tästä seuraa, että luokittelupisteiden, jotka ovat erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä ja joiden perusteella vahvistetaan ehdokaslajikkeen erotettavuus, on vastattava niitä pisteitä, jotka on saatu vertailevista viljelykokeista, jotka on suoritettu kahden vuotuisen kasvujakson aikana ehdokaslajikkeelle myönnettävää yhteisön kasvinjalostajanoikeutta koskevan hakemuksen jättämisestä.

65 Toiseksi asiakirja-aineistosta käy ilmi kantajan esittämien perustelujen osalta, että kantaja väitti valituslautakunnassa, että se seikka, että erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä lajikkeelle KW 043 annetut luokittelupisteet olivat samoja kuin ne, jotka esitettiin kyseisen lajikkeen virallisessa kuvauksessa, tukee hypoteesiä, jonka mukaan nämä pisteet olivat peräisin mainitusta virallisesta kuvauksesta eivätkä avomaalla suoritetuista vertailevista viljelykokeista, jotka suoritettiin vuosina 2003 ja 2004 yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämiseksi lajikkeelle M 02205. Lisäksi tukeutumalla muiden lajikkeiden virallisista kuvauksista otettuihin konkreettisiin esimerkkeihin kantaja pyrki osoittamaan, että mahdollisuus siihen, että kyseinen sokerijuurikaslajike saa samat pisteet vuodesta toiseen, on erittäin pieni.

66 Tästä on todettava, että – kuten edellä 18 ja 19 kohdassa on korostettu – vaikka kantaja pyysi useaan otteeseen saada tutustua lajiketta M 02205 koskevaan asiakirja-aineistoon mukaan lukien vuosina 2003 ja 2004 suoritettujen vertailevien viljelykokeiden tulokset, CPVO toimitti viimeksi mainitut kantajalle vasta 2.3.2015 eli sen jälkeen, kun valituslautakunta oli antanut riidanalaisen päätöksen. Näin ollen on todettava, ettei kantaja voinut turvautua muuhun näyttöön kuin siihen, jonka se oli esittänyt CPVO:n elimille eli erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä olevien tietojen ja lajikkeiden M 02205 ja KW 043 virallisissa kuvauksissa olevien tietojen vertailuun sekä – asiaa havainnollistaakseen – muiden lajikkeiden virallisista kuvauksista otettuihin tietoihin.

67 Lisäksi kantaja voi vedota perustellusti valituslautakunnassa lukuisiin erotettavuutta koskevassa vertailevassa kertomuksessa tehtyihin virheisiin, jotka on esitetty edellä 5–15 kohdassa, joiden johdosta kertomusta oikaistiin useita kertoja peräkkäin ja jotka olivat myös omiaan herättämään vakavia epäilyjä valituslautakunnassa ainakin erotettavuutta koskevaan vertailevaan selvitykseen sisältyvien ominaispiirteiden luokittelupisteiden luotettavuudesta. Kuten kantaja korosti pääpiirteissään valituslautakunnassa, mainittujen oikaisujen tekeminen myöhäisessä vaiheessa oli omiaan vahvistamaan näitä epäilyjä.

68 Kun otetaan huomioon edellä esitetty, on katsottava, että kantaja esitti valituslautakunnalle keskeiset tosiseikat, jotka olivat riittäviä herättämään vakavia epäilyjä siitä, oliko vertailulajiketta KW 043 koskevat tiedot otettu kyseisen lajikkeen virallisesta kuvauksesta. Valituslautakunnan oli siten varmistettava kyseisen väitteen paikkansapitävyys ja tehtävä siitä päätelmät, joita kantajan nostama kanne edellyttää.

69 On lisättävä, että CPVO myönsi unionin yleisen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa, että vertailulajikkeeseen KW 043 liittyvät luokittelupisteet, sellaisina kuin ne oli sisällytetty erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen toiseksi viimeiseen ja viimeiseen versioon, eivät vastanneet vuosina 2003 ja 2004 suoritetuista vertailevista viljelykokeista saatuja tietoja, vaan pisteet oli otettu lajikkeen KW 043 virallisesta kuvauksesta.

70 Kolmanneksi sen osalta, täyttikö valituslautakunta tällaisiin vakaviin epäilyihin liittyvät velvoitteensa asianmukaisesti, on aluksi muistutettava, että CPVO:n tehtävälle on luonteenomaista yhteisön kasvinjalostajanoikeutta koskevien hakemusten tutkimisen edellytysten tieteellinen ja tekninen monitahoisuus, joten sille on tunnustettava laaja harkintavalta tehtäviään hoitaessaan (ks. tuomio 19.12.2012, Brookfield New Zealand ja Elaris v. CPVO ja Schniga, C-534/10 P, EU:C:2012:813, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämä harkintavalta ulottuu muun muassa sen tarkistamiseen, onko tietty lajike perusasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla erottuva (ks. tuomio 8.6.2017, Schniga v. CPVO, C-625/15 P, EU:C:2017:435, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

71 Seuraavaksi on todettava, että CPVO:n on Euroopan unionin elimenä noudatettava hyvän hallinnon periaatetta, jonka perusteella sen on tutkittava huolellisesti ja puolueettomasti kaikki yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevan hakemuksen kannalta merkitykselliset seikat ja kerättävä kaikki harkintavaltansa käyttämistä varten tarvittavat tosiseikat ja oikeudelliset seikat. Lisäksi sen on turvattava käyttämiensä menettelyjen sujuvuus ja tehokkuus (ks. tuomio 8.6.2017, Schniga v. CPVO, C-625/15 P, EU:C:2017:435, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

72 Sitten on muistutettava, että asetuksen N:o 2100/94 76 artiklassa säädetään, että ”virastossa aloitetussa menettelyssä virasto tutkii asiasisällön viran puolesta sikäli, kun asiasisältö on 54 ja 55 artiklassa säädetyn tutkinnan kohteena”.

73 Lopuksi on todettava, että unionin tuomioistuin on katsonut, että yksityiskohtaisista säännöistä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 soveltamiseksi menettelyssä yhteisön kasvilajikevirastossa 17.9.2009 annetun komission asetuksen (EY) N:o 874/2009 (EUVL 2009, L 251, s. 3) 51 artiklan nojalla virastossa käytäviä menettelyjä koskevia säännöksiä on sovellettava valitusmenettelyyn soveltuvin osin (tuomio 21.5.2015, Schräder v. CPVO, C-546/12 P, EU:C:2015:332, 46 kohta).

74 Näin ollen yhtäältä tosiseikkojen viran puolesta tutkimisen periaatetta on sovellettava myös valituslautakunnassa käytävässä tällaisessa menettelyssä (tuomio 21.5.2015, Schräder v. CPVO, C-546/12 P, EU:C:2015:332, 46 kohta). Toisaalta valituslautakuntaa sitoo myös hyvän hallinnon periaate, jonka nojalla sen on tutkittava huolellisesti ja puolueettomasti kaikki sen käsiteltävänä olevan asian merkitykselliset tosiseikat ja oikeudelliset seikat.

75 Nyt käsiteltävässä asiassa valituslautakunta tyytyi ottamaan kantaa ainoastaan siihen, oliko vertailevia viljelykokeita tehty vuosina 2003 ja 2004 – valituslautakunnan mukaan tutkintaviraston asiantuntija C. vahvisti tämän valituslautakunnan käsittelyssä. Kuten edellä 25 kohdasta ilmenee, kantajan valituslautakunnassa esittämistä valitusperusteista käy selvästi ilmi, ettei kantaja asettanut kyseenalaiseksi vertailevia viljelykokeita yleisesti vaan tarkemmin sanottuna sen seikan, että lajikkeen M 02205 erotettavuus oli vahvistettu kyseisistä kokeista saatujen tulosten perusteella. On muistutettava, ettei riidanalaisesta päätöksestä eikä valituslautakunnan käsittelyn pöytäkirjasta ilmene, että C:ltä olisi mainitussa käsittelyssä kysytty muusta seikasta kuin siitä menettelystä, jota tutkintavirasto tavanomaisesti käyttää sokerijuurikkaiden vertailussa.

76 Näin ollen – kun on esitetty tällainen väite, jonka paikkansapitävyyden CPVO myöhemmin vahvisti unionin yleisessä tuomioistuimessa – tutkintaviraston asiantuntijan toteamukset, jotka vahvistavat sen, että vertailevat kokeet suoritettiin vuosina 2003 ja 2004, eivät voineet selvästikään olla riittäviä, jotta valituslautakunta saattoi katsoa, että erotettavuutta koskevan edellytyksen täyttyminen oli vahvistettu sellaisten tietojen perusteella, jotka olivat sovellettavien teknisten sääntöjen mukaisia, ja jotta se voi hylätä kantajan valituksen.

77 Päinvastoin valituslautakunnan velvollisuutena oli käyttää laajennettuja tutkintavaltuuksia, jotka sille on annettu asetuksen N:o 2100/94 76 artiklassa, jota tulkitaan edellä 74 kohdassa mainitun oikeuskäytännön valossa, varmistaakseen vertailulajikkeen KW 043 niiden luokittelupisteiden alkuperän, jotka on esitetty erotettavuutta koskevan vertailevan selvityksen toiseksi viimeisessä ja viimeisessä versiossa ja tehdäkseen niistä johtopäätöksensä. Nimittäin perusoikeuskirjan 41 artiklan 1 kohdassa vahvistetun hyvän hallinnon periaatteen mukaisesti valituslautakunnan oli tutkittava huolellisesti ja puolueettomasti kaikki merkitykselliset seikat, kun se arvioi yhteisön kyseisen kasvinjalostajanoikeuden voimassaoloa, ja kerättävä kaikki harkintavaltansa käyttämistä varten tarvittavat tosiseikat ja oikeudelliset seikat (ks. vastaavasti tuomio 8.6.2017, Schniga v. CPVO, C-625/15 P, EU:C:2017:435, 84 kohta).

78 Valituslautakunnan tehtävänä oli siten varmistaa, että sillä oli riidanalaisen päätöksen tekohetkellä tiedossaan kaikki merkitykselliset seikat – eli tarkemmin sanoen vuosina 2003 ja 2004 suoritettujen vertailevien viljelykokeiden tulokset –, jotta se voi arvioida merkityksellisten tietojen perusteella, oliko lajikkeen M 02205, jota verrattiin vertailulajikkeeseen KW 043, erotettavuuden arviointi suoritettu sovellettavien teknisten sääntöjen mukaisesti.

79 On todettava, että CPVO myönsi unionin yleisen tuomioistuimen istunnossa, että valituslautakunnalla ei ollut käytössään vuosina 2003 ja 2004 suoritettujen vertailevien viljelykokeiden tuloksia silloin, kun se antoi riidanalaisen päätöksen. Kyseiset tiedot lähetettiin CPVO:lle vasta riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen.

80 Tästä seuraa, että koska valituslautakunta ei suorittanut riittävää tutkintaa varmistaakseen sen, että lajikkeen M 02205 erotettavuus, jota verrattiin vertailulajikkeisiin, oli todettu vuosina 2003 ja 2004 suoritetuista vertailevista viljelykokeista saatujen tietojen perusteella, se ei täyttänyt velvollisuuksiaan asianmukaisesti.

81 CPVO:n esittämät perustelut eivät horjuta tätä päätelmää.

82 Ensiksi unionin yleisen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa CPVO tukeutuu argumentteihin, jotka liittyvät yhtäältä juuren pituutta koskevaan edellytykseen myöhemmin tehtyihin merkintöihin sellaisina kuin ne ilmenevät niin sanottuun pienimmän merkitsevän eron testiin perustuvasta laskutavasta, jonka se esitti ensimmäisen kerran unionin yleisessä tuomioistuimessa, ja toisaalta siihen seikkaan, että joka tapauksessa lajikkeet M 02205 ja KW 043 ovat kiistattomasti erottuvia vuosina 2003 ja 2004 suoritetuista vertailevista viljelykokeista saatujen tulosten perusteella ja erotettavuus johtuu lehden väriä koskevasta ominaispiirteestä.

83 Siltä osin kuin nämä argumentit koskevat riidanalaisen päätöksen lainmukaisuuden valvontaa, on riittävää muistuttaa, että riidanalaisten toimien lainmukaisuutta voidaan arvioida vain niiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella, joiden perusteella ne on toteutettu, joten unionin yleinen tuomioistuin ei voi hyväksyä CPVO:n kehotusta viime kädessä muuttaa perusteluja, joihin riidanalainen päätös perustuu (ks. tuomio 12.11.2013, North Drilling v. neuvosto, T-552/12, ei julkaistu, EU:T:2013:590, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Siltä osin kuin nämä argumentit koskevat unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaa muuttaa päätöksiä, on muistutettava, että kyseisen toimivallan käytön on lähtökohtaisesti rajoituttava tilanteisiin, joissa unionin yleinen tuomioistuin valituslautakunnan päättelyn tutkittuaan voi määrittää selvitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella päätöksen, joka valituslautakunnan olisi pitänyt tehdä (ks. tuomio 18.9.2012, Schräder v. CPVO – Hansson (LEMON SYMPHONY), T-133/08, T-134/08, T-177/08 ja T-242/09, EU:T:2012:430, 250 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Koska valituslautakunta ei ollut arvioinut niin sanottuun pienimmän merkitsevän eron testiin perustuvaa laskutapaa eikä vuosina 2003 ja 2004 suoritetuista vertailevista viljelykokeista saatuja tuloksia, unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä ei ole arvioida näitä argumentteja päätösten muuttamista koskevan toimivaltansa puitteissa.

84 Lisäksi lehden väriä koskevan ominaispiirteen osalta on muistutettava, että CPVO:n perustelu on vastoin sen itsensä aiemmin – edellä 8 kohdassa – esittämää toteamusta, jonka mukaan lehden väriä koskeva ominaispiirre ei ollut merkityksellinen ehdokaslajikkeen erotettavuutta koskevan edellytyksen täyttymisen määrittämiseksi. Tämän johdosta mainitut CPVO:n perustelut on joka tapauksessa hylättävä.

85 Toiseksi edellä 63 kohdassa tarkoitettua vaatimusta ei voida kyseenalaistaa myöskään CPVO:n perustelulla, jonka mukaan erotettavuutta koskevassa vertailevassa selvityksessä annetut vertailulajikkeiden pisteet olisi yhdenmukaisuuden vuoksi otettava näiden lajikkeiden virallisista kuvauksista.

86 Näin ollen kolmannen kanneperusteen tueksi esitetyt ensimmäinen ja kolmas väite ovat perusteltuja. Tämän johdosta riidanalainen päätös on kumottava, eikä unionin yleisen tuomioistuimen ole tarpeen tarkastella muita väitteitä ja kanneperusteita, jotka kantaja esitti ensimmäisen vaatimuksensa tueksi.

Kantajan toinen vaatimus, joka koskee riidanalaisen päätöksen muuttamista

87 Toisessa vaatimuksessaan kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta muuttamaan valituslautakunnan päätöstä ja julistamaan numerolla EU 15118 rekisteröidyn kasvinjalostajanoikeuden mitättömäksi.

88 CPVO ja väliintulija kuitenkin kyseenalaistavat unionin yleisen tuomioistuimen mahdollisuuden muuttaa riidanalaista päätöstä nyt käsiteltävässä asiassa. Lisäksi CPVO kyseenalaistaa unionin yleisen tuomioistuimen toimivallan ottaa kantaa kantajan toiseen vaatimukseen. CPVO:n mukaan on niin, että koska asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan mukaisen kasvilajikkeen erotettavuuden arviointi on teknisesti ja tieteellisesti monitahoista, mikä oikeuttaa rajoittamaan tuomioistuinvalvonnan laajuutta, kantajan vaatimus, joka koskee riidanalaisen päätöksen muuttamista, on jätettävä tutkimatta.

89 Aluksi on muistutettava, että asetuksen N:o 2100/94 73 artiklan 3 kohdan yksiselitteisen sanamuodon mukaan unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole toimivalta ainoastaan peruuttaa riidanalainen päätös vaan sillä on myös toimivalta muuttaa sitä.

90 Asiasisällön osalta on muistutettava, että unionin yleiselle tuomioistuimelle annettu päätösten muuttamista koskeva toimivalta ei anna sille oikeutta korvata CPVO:n valituslautakunnan arviointia omalla arvioinnillaan eikä myöskään oikeutta arvioida sellaisia seikkoja, joista valituslautakunta ei ole lausunut (ks. analogisesti tuomio 21.7.2016, Apple and Pear Australia ja Star Fruits Diffusion v. EUIPO, C-226/15 P, EU:C:2016:582, 67 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

91 Päätöksen muuttamista koskevan toimivallan käytön on näin ollen lähtökohtaisesti rajoituttava tilanteisiin, joissa unionin yleinen tuomioistuin valituslautakunnan päättelyn tutkittuaan voi määrittää selvitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella päätöksen, joka valituslautakunnan olisi pitänyt tehdä (ks. vastaavasti tuomio 18.9.2012, LEMON SYMPHONY, T-133/08, T-134/08, T-177/08 ja T-242/09, EU:T:2012:430, 250 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

92 Nyt käsiteltävässä asiassa on kuitenkin todettava, että valituslautakunta tyytyi ottamaan kantaa ainoastaan siihen, suoritettiinko vertailevia viljelykokeita vuosina 2003 ja 2004. Sen sijaan valituslautakunta ei tutkinut kantajan väitettä, jonka mukaan lajikkeen M 02205 erotettavuus oli todettu vertailulajikkeen KW 043 tietojen perusteella, jotka kävivät ilmi kyseisen lajikkeen virallisesta kuvauksesta, eikä vuosina 2003 ja 2004 suoritetuista vertailevista viljelykokeista saatujen tulosten perusteella.

93 Kun otetaan huomioon edellä esitetty, on todettava, ettei unionin yleinen tuomioistuin voi itse suorittaa tällaista arviointia. Näin ollen asia on palautettava valituslautakuntaan, jotta se ratkaisee edellä esitettyjen perusteiden valossa valituksen, jonka kantaja teki CPVO:n päätöksestä, jolla kantajan mitättömyysvaatimus hylättiin. Kantajan toinen vaatimus, jolla pyritään muuttamaan riidanalaista päätöstä, on näin ollen hylättävä.

94 Edellä esitetyn perusteella ei ole tarpeen lausua siitä, voidaanko ottaa tutkittaviksi liitteet 15–18, jotka kantaja esitti ensimmäisen kerran vastauskirjelmässään, ja lisänäyttö, jonka kantaja esitti unionin yleisen tuomioistuimen istunnossa.

Oikeudenkäyntikulut

95 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

96 Nyt käsiteltävässä asiassa CPVO ja väliintulija ovat hävinneet asian olennaisilta osin. Koska kantaja on vaatinut vain CPVO:n velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, yhtäältä CPVO on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja lisäksi korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut ja toisaalta on päätettävä, että väliintulija vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Yhteisön kasvilajikeviraston (CPVO) valituslautakunnan 26.11.2014 antama päätös (asia A 010/2013) kumotaan.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) CPVO vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Aurora Srl:n oikeudenkäyntikulut.

4) SESVanderhave NV vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Gratsias Dittrich Xuereb

Julistettiin Luxemburgissa 23 päivänä marraskuuta 2017.

Allekirjoitukset